

licet dicta domus eidem Thidemanno in libro civitatis sit ascripta, non tamen prefato Thidemanno sed quod^b Bruneken Stwre, filio Lubherti Stwre, civis de Calmarnia, veraciter pertinet, ita quod omnes predicti preter dictum Bruneken in eadem domo nichil proprietatis habent neque iuris. Testes swnt domini *Godscalculus* de Atedorn et Johannes Metheler, consules^c, qui has inde memoriales literas ad se ex iussu consilii acceperwnt. Actwm coram consilio anno Domini Mccclix dominica Misericordia Domini.

^a Hinrekinus *ms.* ^b *Pleonastiskt.* ^c *Upprepat i förlagan enl. ms.*

6088.

1359 maj 8.

Ullervads kyrka.

Biskop Nils i Skara bekräftar att herr Folke Knutsson, domprost i Skara, och skälige män Bengt från Rörsås, Håkan, Erland, Olof och Peter från Käckestad, Jakob från Sjunnevad, Sigge Andersson och Torsten från Segerstad, Ingvar och Johan från Fors samt övriga sockenbor i Ullervad i enlighet med en överenskommelse, som träffats den 27/4 1359 på biskopsgården Läckö mellan biskopen och domprosten Folke, ärkedjåknen Birger, dekanen Karl och övriga medlemmar av domkapitlet i Skara, sammankallats och inställt sig inför biskopen i Ullervads kyrka den 8/5. Därvid hade sockenborna av egna medel för 120 mark svenska penningar friköpt sig från de skyldigheter som Ullervads kyrka sedan gammalt hade till domprostämberet i Skara. Prosten herr Folke har på prepositurens vägnar uppburit penningssumman och åt biskopen överlåtit alla prepositurens rättigheter beträffande Ullervads kyrka. Som ersättning för den inkomst som preposituren i Skara dittills haft från Ullervads kyrka, har prosten Folke med samtycke av biskopen och domkapitlets övriga medlemmar skänkt preposituren sin gård i Averstad i Botilsäters socken (nu i Ölseruds socken) i Värmland med landbor, kvarn och fisken. Eftersom denna gård är mera värd än den penningssumma som prosten uppburit, har han som gåva skänkt det överskjutande till preposituren.

Brevutfärdaren, domkapitlet i Skara och domprosten Folke beseglar, den senare med sitt privata sigill.

Avskrift i Registrum de bonis præposituræ Scarenis, hs A 12 (förr A 19), pag. 14, Sv. Riksarkivet.

Averstad uppges här ligga i Botilsäters socken, medan det i förteckningen över domprosteriets gods från omkring 1397 i samma handskrift sägs ligga i Ölseruds socken såsom nu (pag. 25; tr. i Västergötlands fornminnesförenings tidskrift I:4, 1888, s. 62). Detta belägg på Botilsäters socken liksom beläggen på flera av orterna i Ullervads socken är betydligt äldre än de som upptagits i Ortnamnen i Värmlands län XI, Näs härad (1944), s. 4, resp. Ortnamnen i Skaraborgs län XI:1, Vadsbo härad, norra delen (1969), s. 132 ff.

Om Ullervad som annex till preposituren se brev 1278 31/12 (DS nr 655) och 1293 13/11 (DS nr 1100) samt H. Schück, Det augustinska kanikesamfundet vid Skara domkyrka (Västergötlands Fornminnesförenings Tidskrift 1983–1984), s. 169.

Omnibus presens scriptum cernentibus *Nicholaus Dei gracia episcopus Scarenis* salutem in Domino sempiternam. Quoniam¹ anno Domini M^occcl^o · nono sabbato ante dominicam Quasi modo geniti in curia nostra Lekkiw ex tractat[*u*]^a habito inter nos et honorabiles viros dominos Fulkonem Knutson prepositum nostrum et Birgherum archidyaconum, Karolum decanum ceterosque dominos de capitulo nostro Scarenis et communi consensu nostrum omnium subsecuto vocatis et constitutis in presencia nostra apud ecclesiam Vlerwi feria quarta post *Johannis* ante portam Latinam immediate subsecuta jpsso domino Fulkone preposito et discretis viris *Benedicto* de Røosas, Haquino, Erlendo, Olauo et Petro de Kekestadhum, Jacobo de Siwndawath, Siggone Andrisson^b et Torstano de Sigharstadhum, Jngwaro et *Johanne* de Forsse ceterisque parochianis ipsius ecclesie Vlerwi, jpsi parochiani censum, subiectionem et seruicium, quibus ipsa ecclesia Wllerwi prepositure nostre Scarenis ex aliquantis

retroactis temporibus astricta fuerat, pro centum et viginti marcharum monete nostre Svecie pijs ducti deuocione et elemosina ex propriis stipendijs redimebant et ipso domino Folke preposito nomine prepositure sue peccuniam huiusmodj subleuante et in manus nostras cunctis iuris, subieccionem et dominium, que in dicta ecclesia Vllerwi prepositura huiusmodj habebatur vt premittitur, resignante, ipse dominus Folko prepositus predictus in refusionem censuum dicta ecclesia Vllerwi hu[c]usque^c habiti curiam suam in Affrestadhum parrochie Bøtrelse in Vermelandia cum colonis, molendino, piscarijs ceterisque siccis et humidis, remotis deprope positis eiusdem curie adiacencijs ipsi prepositure Scarensi in manu nostra ex consensu etiam nostro ceterorumque dominorum de capitulo omnium legum seruata plenitudine assignauit, et quia curia predicta Affrestadha peccunia per ipsum leuata melior existere dicitur, quod superest prepositure huiusmodi pio deuocionis^d titulo commendauit, nos premissa sic ex communi consensu omnium rite et racionaliter facta auctoritate ordinis confirmamus. In quarum omnium redemptionis, subleuacionis, resignacionis, donacionis consensus communis testimonium et euidentiam sigillum nostrum, capituli nostri et personarum ipsius domini Fulkonis prepositi sigillum presentibus sunt appensa. Datum apud ipsam ecclesiam Vllerwi anno et feria quarta quibus supra .

I marginalen: Åffrestada in Vermelandia

^a tractato ms. ^b An drisson utan avstavnningstecken vid radskifte ms. ^c huiusque ms. ^d deuocionis utan avstavnningstecken vid radskifte ms.

¹ Quoniam inleder här tre bisatser: 1) anno Domini ... ipsi parochiani ... redimebant et ipso domino Folke resignante, 2) ipse dominus Folko ... assignauit och 3) et curia predicta commendauit, följda av huvudsatsen confirmamus, vilken återfinns först mot slutet av texten.

6089.

1359 maj 11.

Avignon

Påvlige kamreraren Stephanus, ärkebiskop av Toulouse, kvitterar biskop Nils i Skara för slutlig inbetta av seruitium commune med 117 guldfloiner och 12 solidi i gängse Avignon-mynt samt 4 seruitia familiarium 26 guldfloiner, 2 solidi och 4 denarer i samma mynt; betalningen har skett genom Nicolaus del Conte och hans kompanjoner inom föreskriven termin.

Obligaciones et solutiones 32, fol. 63 r-v [B]; Obligaciones et solutiones 33, fol. 82 r [A]; båda i Vatikanarkivet.

Tryckt: APS Cam. nr 586.

Jfr Y. Brilioth, Den påfliga beskattningen af Sverige (1915), s. 302.

Rättelser och tillägg till APS Cam. nr 586: S. 617 textrad 6 tempore debito saknas A; rad 7 Insuper läs Insuper över raden B; rad 9 Innocentii pape läs pape Innocentii.